

Συστηματική ανασκαφή στο αρχαίο εργαστήριο γλυπτικής στη θέση Φλόγα στην Παροιικιά

/ [Παιδεία και Πολιτισμός](#)

Ολοκληρώθηκε για τη φετινή περίοδο η συστηματική ανασκαφή της ΕΦΑ Κυκλάδων, στον Αρχαιολογικό χώρο του αρχαίου εργαστηρίου γλυπτικής στη θέση Φλόγα Παροιικιάς, η οποία πραγματοποιείται υπό τη διεύθυνση της Δρος Σοφίας Δετοράτου. Ο χώρος ξεκίνησε να ανασκάπτεται στα μέσα της δεκαετίας του 1980, οπότε και ήρθαν στο φως τρεις κτηριακές ενότητες. Οι εναποθέσεις λατύπης μαρμάρου σε διάφορα σημεία του χώρου και ο σημαντικός αριθμός ημίεργων μαρμάρινων γλυπτών που εντοπίστηκαν αποτελούν τις πρώτες ισχυρές ενδείξεις για τη λειτουργία εργαστηρίου γλυπτικής

στη θέση Φλόγα κατά την Ελληνιστική περίοδο.

Η αρχαιολογική έρευνα στο χώρο ξεκίνησε εκ νέου το έτος 2008, ενώ από το 2013 η ανασκαφή απέκτησε συστηματικό χαρακτήρα. Οι νέες έρευνες έχουν φέρει στο φως νέα αρχιτεκτονικά κατάλοιπα, ορισμένα από τα οποία θεμελιώνονται πάνω σε προγενέστερες κατασκευές, γεγονός που τεκμηριώνει τη διαχρονική χρήση του χώρου. Οι τελευταίες συνδέονται με πρωιμότερες φάσεις που χρονολογούνται στα τέλη του 5ου έως και τον 4ο αι. π.Χ. Τα κινητά ευρήματα της πρωιμότερης εγκατάστασης (θραύσματα αγγείων, κυρίως επιτραπέζιων, βρώσης και πόσης, και λιγότερο χρηστικών ή αποθηκευτικών) τεκμηριώνουν την οικιστική χρήση του χώρου κατά την Κλασική περίοδο.

Με βάση τα νεώτερα ανασκαφικά δεδομένα, διαπιστώνεται μια ριζική αναδιοργάνωση του χώρου στα τέλη του 3ου με αρχές του 2ου αι. π.Χ. Η εσωτερική διαρρύθμιση των κτηριακών ενοτήτων που έχουν αποκαλυφθεί επιβεβαιώνει τη συνέχιση του οικιστικού χαρακτήρα του χώρου και στην Ελληνιστική περίοδο. Η αποκάλυψη ενός δωματίου με βοτσαλωτό δάπεδο και τμήματα τοιχογραφίας που μιμείται πλάκες ορθομαρμάρωσης, το οποίο και ταυτίζεται με ανδρώνα, ενισχύει την παραπάνω ερμηνεία. Ωστόσο, το εκτεταμένο στρώμα μαρμάρινης λατύπης που έχει εναποτεθεί στον αίθριο χώρο, υπερκαλύπτοντας τις πρωιμότερες φάσεις, καθώς και ο μεγάλος αριθμός ημίεργων γλυπτών, τεκμηριώνουν την επιπρόσθετη χρήση του χώρου ως εργαστηρίου γλυπτικής. Οι απορρίψεις και ο εντοπισμός εντός αυτών ευρημάτων όπως πήλινες μήτρες και σφραγίδες, χρωστικές ουσίες, πορφύρες και σκωρίες μετάλλου επιβεβαιώνουν εργαστηριακές δραστηριότητες στην ευρύτερη περιοχή και σε μεταγενέστερη περίοδο.

Στις φετινές αρχαιολογικές έρευνες αποκαλύφθηκαν επιπλέον δωμάτια του οικοδομικού συγκροτήματος οι τοίχοι των οποίων διατηρούνται σε εντυπωσιακό ύψος. Εξαιρετικό ενδιαφέρον παρουσιάζουν και τα κινητά ευρήματα μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται ημίεργα μαρμάρινα γλυπτά, κυρίως της Αφροδίτης, πήλινες κεφαλές γυναικείων μορφών, καθώς και πήλινες μήτρες και σφραγίδες, ενώ περισυλλέχθηκε πολύ μεγάλη ποσότητα κεραμικής. Εκτός από την επιστημονική ομάδα της ανασκαφής, που αποτελείται από τον αρχαιολόγο της ΕΦΑ Κυκλάδων Α. Παπαδημητρίου και τους αρχαιολόγους Δρ Αθ. Γκαρώνη και Σπ. Πετρόπουλο, στις έρευνες συμμετείχαν οι αρχαιολόγοι Δ. Φιλιππάκης και Σ. Φραγκέδη, καθώς και οι φοιτητές από τα Πανεπιστήμια Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Ιωαννίνων Μ. Βασιλάκη, Β. Βασιλειάδου, Δ. Καραθάνο, Δ. Κουτσογιάννη, Σπ. Κουτούβαλη Μέντη, Ι. Μ. Λάμπρου, Κ. Μιέστρι, Αγγ. Νομικού, Γ. Σαβόγλου.

Θερμές ευχαριστίες οφείλονται στο Ίδρυμα Αθανασίου & Μαρίνας Μαρτίνου για

τις επί σειρά ετών ευγενικές χορηγίες δίχως τις οποίες δεν θα ήταν δυνατή η συνέχιση του αρχαιολογικού έργου. Ιδιαίτερα πολύτιμη για τις φετινές εργασίες είναι η συνεισφορά του Δήμου Πάρου με την παραχώρηση καταλυμάτων για τη φιλοξενία των φοιτητών, του Ιερού Προσκυνηματος Εκατονταπυλιανής με την παραχώρηση γευμάτων και του ΚΤΕΛ ΠΑΡΟΥ για τη ελεύθερη μετακίνηση των φοιτητών από τα καταλύματα στον χώρο της ανασκαφής καθημερινά.

Τέλος, ξεχωριστές ευχαριστίες οφείλονται στον Δήμαρχο Πάρο κ. Κ. Μπιζά, τους αντιδημάρχους κκ. Α. Κάγκανη και Αν. Κασαπίδη καθώς και τους κκ. Γ. Καπούτσο, Ι. Μπιζά, τον πρόεδρο των ΚΤΕΛ Πάρου κ. Γ. Ρούσσο και στον Α. Κονοπισόπουλο.

Εικόνα 6 Τμήμα αγγείου τύπου *terra sigillata* με ανάγλυφο θεατρικό προσωπείο

Εικόνα 5 Τμήμα δίσκου λύχνου με παράσταση μονομάχου

Εικόνα 4 Ημίεργο αγαλμάτιο, πιθανώς Αφροδίτης

Εικόνα 3 Τμήμα ανάγλυφου μεν τμήμα παράστασης κλίνης

Εικόνα 2 Αποκάλυψη της εισόδου του νέου χώρου

Εικόνα 7 Κεφαλή γυναικείου ειδωλίου με περίτεχνη κόμμωση και ενώτια